

ПАТЕНТОЗНАВСТВО ТА АВТОРСЬКЕ ПРАВО

ОФОРМЛЕННЯ ПАТЕНТУ

Умови правової охорони об'єктів інтелектуальної власності

Таблиця 1

Характеристика об'єктів права інтелектуальної власності

Група ОІВ	Об'єкт інтелектуальної власності	Об'єкт правової охорони	Критерії охороноздатності	Охоронний документ	Термін правової охорони
Об'єкти авторського права і суміжних прав	Об'єкти авторського права	- літературні та художні твори; - комп'ютерні програми; - компіляції даних.		не вимагається	протягом усього життя автора і 70 років після його смерті
	Об'єкти суміжних прав	- виконання; - фонограми та відеограми; - програми організацій мовлення.		не вимагається	протягом 50 років від дати першого опублікування
Об'єкти науково-технічної творчості	Винахід	- продукт; - процес; - нове застосування відомого продукту чи процесу.	- новизна; - винахідницький рівень; - промислова придатність.	патент	20
	Корисна модель	- продукт; - процес; - нове застосування відомого продукту чи процесу.	- новизна; - промислова придатність.	патент	10
	Промисловий зразок	результат творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання	- новизна.	патент	10*

*) Термін охорони може бути подовженим ще на 5 років

Умови правової охорони об'єктів інтелектуальної власності

Продовження таблиці 1

Група ОІВ	Об'єкт інтелектуальної власності	Об'єкт правової охорони	Критерії охороноздатності	Охоронний документ	Термін правової охорони
Об'єкти науково-технічної творчості	Компонування (топографії) інтегральної мікросхеми	зафіксоване на матеріальному носії просторово-геометричне розміщення сукупності елементів інтегральної мікросхеми та з'єднань між ними.	- оригінальність.	свідоцтво	10
	Породи тварин	селекційне досягнення	- новизна; - відмінність; - однорідність; - консолідованість; - господарська корисність.	патент	30
	Сорти рослин	- дерева та виноград;	- решта рослин.	- новизна; - вирізняльність; - однорідність; - стабільність.	патент
		30			
Комерційне позначення	Торговельна марка (знак для товарів і послуг)	будь-яке позначення (слова, літери, цифри, зображувальні елементи, комбінації кольорів), або будь-яка комбінація позначень, які придатні для вирізнення товарів (послуг)...	не суперечить публічному порядку, принципам гуманності і моралі та на який непоширюються підстави для відмови в наданні правової охорони, встановлені Законом.	свідоцтво	10**
	Географічне зазначення	назва географічного місця, яка вживається для позначення товару	вказує на конкретне географічне місце, з якого походить товар і на яке не поширюються встановлені Законом підстави для відмови в наданні правової охорони	свідоцтво	безстроково

**) Термін дії свідоцтва становить 10 років, який можна подовжувати щоразу на 10 років на підставі заяви правовласника.

Патент -

**це техніко-юридичний документ,
що виданий заявнику на винахід,
корисну модель, промисловий
зразок або сорт рослин, який
відповідає умовам
патентоспроможності та
підтверджує авторство,
пріоритет і право власності на ці
об'єкти.**

Патентні дослідження

Для визначення рівня техніки, пошук патентних документів можна здійснювати за базами на

- **паперових носіях** – Республіканський патентний фонд (м. Київ, вул. Горького, 180. УкрІНТЕІ, ст. М „Либідська” – вартість користування не більше 10 грн.);

- **CD** – краще в Фонді патентної документації громадського користування (м. Київ, бульв. Л. Українки, 26, ст. М „Печерська” – вартість самостійного пошуку – безкоштовно, за допомоги фахівця – приблизно 25 грн./годину);

- **по електронних базах через мережу Internet.**

Найбільш розповсюдженими **безкоштовними** базами патентної документації в мережі Internet є наступні:

Відомство	Сторінка ошуку
Європейське патентне відомство	ep.espacenet.com
Патентне відомство США	www.uspto.gov/patft
Патентне відомство Німеччини	depatisnet.dpma.de
Патентне відомство Росії	www.fips.ru/russite
ДП „Укрпатент” (тільки бібліографічні дані та реферат)	www.ukrpatent.org

Критерії патентоспроможності винаходу

- ***Новизна;***
- ***Винахідницький рівень;***
- ***Промислова придатність.***

Об'єкти винаходу

- **Продукт** (пристрій, речовина, штам мікроорганізму, культура клітин рослини та тварини та т.і.);
- **Процес** (спосіб);
- **Нове використання продукту або процесу.**

Об'єктом корисної моделі може бути конструктивне виконання пристрою

Порядок оформлення патенту на винахід

- 1.Формальна експертиза;
- 2.Попередня експертиза;
- 3.Кваліфікаційна експертиза;
- 4.Державна реєстрація патенту;
- 5.Публікація відомостей про видачу патента;
- 6.Видача патенту заявнику;
- 7.Публікація опису патента.

Схема отримання патенту на винахід

Склад заявки на винахід

- Заява про видачу патенту на винахід;
- Опис винаходу;
- Формула винаходу;
- Креслення (якщо на них є посилання в тексті);
- Реферат.

“Правила складання і подання заявки на винахід та
заявки на корисну модель”

(Зареєстровано в Мінюсті 27.02.2001р. №173/5364)

Заява про видачу патенту на винахід

Додаток 1
до пункту 5.1 Правил складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель, затверджених наказом Міністерства науки і освіти України від 22.01.2001 № 22

Порядковий номер заявки, визначений заявником		Дата одержання		
(22) Дата подання заявки	Пріоритет	(51) МПК	ЕВ	(21) Номер заявки
(86) Реєстраційний номер та дата подання міжнародної заявки, установлені відомством-одержувачем	(87) Номер і дата міжнародної публікації міжнародної заявки			
ЗАЯВА про видачу патенту України		ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ УКРАЇНИ Державне підприємство "Український інститут промислової власності" вул. Галаузова, 1, м. Київ-42, 01601		
Подаючи нижчезазначені документи, прошу (просимо) видати: ☐ патент України на винахід ☐ позицію виключено ☐ патент України на корисну модель				
(71) Заявник(и)				Код за ЄДРПОУ (для українських заявників)
(зазначається повне ім'я або найменування заявника(ів), його (їх) місце проживання або місцезнаходження та код держави згідно із стандартом ВООБ ST 3 Дані про місце проживання винахідників-заявників наводяться за кодом (72)				
Прочу (просимо) встановити пріоритет заявки пунктів формули винаходу за заявкою N _____ за датою: ☐ подання попередньої заявки в державі - учасниці Паризької конвенції (навести дані за кодами (31), (32), (33) ☐ подання до Установи попередньої заявки, з якої виділено цю заявку (навести дані за кодом (62) ☐ подання до Установи попередньої заявки (навести дані за кодом (66)				
(31) Номер попередньої заявки	(32) Дата подання попередньої заявки	(33) Код держави подання попередньої заявки згідно із стандартом ВООБ ST 3	(62) Номер та дата подання до Установи попередньої заявки, з якої виділено цю заявку	(66) Номер та дата подання до Установи попередньої заявки
(54) Назва винаходу (корисної моделі)				
(98) Адреса для листування				
Телефон	Телеграф	Факс		
(74) Повне ім'я та реєстраційний номер представника у справах інтелектуальної власності або повне ім'я іншої довірчої особи				

Перелік документів, що додаються	Кількість арк.	Кількість прим.	
☐ опис винаходу		3	Підстави щодо виникнення права на подання заявки й одержання патенту (без подання документів), якщо винахідник(и) не є заявником(ами): ☐ є документ про передачу прав винахідником(ами) або роботодавцем(ами) правонаступнику(ам) ☐ є документ про право спадкування
☐ формула винаходу		3	
☐ креслення та інші ілюстративні матеріали		3	
☐ реферат		3	
☐ документ про сплату збору за подання заявки		1	
☐ документ, який підтверджує наявність підстав для зменшення збору або звільнення від сплати збору		1	
☐ документ про депонування штаму		1	
☐ копія попередньої заявки, яка підтверджує право на пріоритет		1	
☐ переклад заявки українською мовою		3	
☐ документ, який підтверджує повноваження довірчої особи (довіреність)			
☐ інші документи:			
☐ міжнародний звіт про пошук			
(72) Винахідник(и) Винахідник(и)-заявник(и) (повне ім'я)	Місце проживання та код держави згідно із стандартом ВООБ ST 3 (для іноземних осіб - тільки код держави)		Підпис(и) винахідника(ів)- заявника(ів)
Я (ми) _____ (повне ім'я)			
прошу (просимо) не згадувати мене (нас) як винахідника(ів) при публікації відомостей стосовно заявки на видачу патенту Підпис(и) винахідника(ів) _____			
Дата підпису	Якщо заявником є юридична особа, то підпис особи, що має на це повноваження, із зазначенням посади скріплюється печаткою. Якщо всі винахідники виступають заявниками, то їх підписи наводяться за кодом (72).		
М. П.			

Примітка. Потрібно позначити знаком "X".

Формула винаходу

Одне речення, що складається з:

1. **Обмежувальна частина** – включає назву та признаки загальні для нового та вже відомого об'єкту.
2. **Відокремлююча частина** – фраза «... який (яка, яке) відрізняється тим, що ...».
3. **Відмітна частина** – включає признаки, которі відрізняють новий об'єкт від вже відомого.

Формула винаходу (приклад)

- 1. Ручка для письма, яка включає корпус, розміщені в ньому ємкість для пишучої речовини, пишучий вузол, а саме перо, кульковий або капілярний стержень, причому корпус ручки виконано з кільцем, що надівають на палець, яка **відрізняється** тим, що один або декілька корпусів ручки мають отвори в які заведено кільце, яке при письмі надівають на вказівний або середній палець, причому діаметр кільця та відстань від нього до кінчика пишучого вузла можуть змінюватися та приганятися по руці пишучого.
- 2. Ручка для письма за п. 1 яка **відрізняється** тим, що ємкість для пишучої речовини та корпус у місці встановлення ємкості виконані прозорими.

Структура опису винаходу

- Отрасль техніки, до якої відноситься винахід;
- Рівень техніки;
- Суть винаходу;
- Перелік фігур креслення (якщо на них є посилання в описі);
- Відомості, які підтверджують можливість здійснення винаходу.

Структура опису винаходу

1. В правому верхньому куту рубрика МПК.
2. Назва винаходу по центру (проста).
3. Область техніки і отрасль використання («Винахід відноситься до області ... і може бути використаний ...»).
4. Характеристика аналогів (кратко в статистиці та в динаміці) та їх недоліки (Відома конструкція ... (див. а.с. СРСР №...), яка складається з ... В процесі роботи ... Недоліками такої конструкції є те, що ... Також відомі конструкції ...).

Структура опису винаходу

5. Характеристика обраного прототипу (кратко в статиці та в динаміці) («В якості прототипу прийнятий пристрій за патентом № ..., що складається з (дослівно верхня частина основного пункту формули винаходу)»).
6. Критика прототипу з описом тільки тих недоліків, які усуваються винаходом.
7. Суть винаходу – задача, путь рішення та технічний результат («В основу винаходу поставлена задача вдосконалення... (назва) шляхом ... (коротко із нижньої частини формули винаходу), що забезпечує... (технічний результат у вигляді досягнення цілі)»).

Структура опису винаходу

8. Суттєві відмітні (від прототипу) признаки («Винахідницький рівень») з викладом всієї формули винаходу без відокремлюючої частини.
9. Перелік всіх фігур з стислими вказівками, що зображено (Суть винаходу пояснюється кресленнями, де на фіг. 1 зображено ..., фіг. 2 ... (якщо фігура одна, то вона не нумерується)).
10. Опис пристрою в статистиці з цифровими помітками, починаючи з 1 (завжди на фіг. 1) по мірі згадування.

Структура опису винаходу

11. Опис пристрою в дії (принцип роботи) («Пристрій працює наступним чином ...»).
12. Варіанти виконання (якщо є).
13. Характеристика найбільш доцільного варіанту виконання пристрою.
14. Джерела інформації (наводяться таким чином, щоб їх можна було знайти).
15. Підписи (Заявник (роботодавець) або автори)

Ілюстративні матеріали

Креслення та інші матеріали виконуються чорними лініями.

В правому верхньому куту кожного аркуша вказується повна або скорочена назва винаходу, в нижньому – фамілія та ініціали автора(ів) винаходу (не ‘язково)

В лівому нижньому куту кожного аркушу необхідно залишати чисте місце для службових записів Укрпатенту.

Реферат -

це скорочений виклад зміста опису винаходу, який включає (без абзаців до 200 слів або 1000 знаків):

- об'єкт винаходу.
- область застосування.
- суть винаходу.
- альтернативні рішення (якщо вони є).
- Технічний результат.

Також добавляють скорочено: наприклад, 1 залежний пункт формул, 2 ілюстрації, 2 приклада, 1 таблиця – 1 з. п. ф-ли, 2 ил., 2 пр., 1 табл..